

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ
ET SANCTO LUCE ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XX. DECEMBRIS.

M. JOANNE-FRANCISCO GIOT, Doctore Medico, Præsidente.

An secretionum omnium materies Lympha?

SECRETIO, anticipatis fermentis opinionibus magis, quam rei ipsi accommodatum nomen, non pravi à puro, inutilis ab utili, ab excrementitio alibilis divortium; sed partis à parte homogenei ab homogeneo, à succo denique nutritio succi nutritii detractio & est & haberi debet. Corporis pars nulla secretionis experta. Ab universo erumpit utraque transpiratio. Sua cuique aliarum secretionum sedes propria, peculiare organum. Præcipua inter secreta annumerandi spiritus animales, si qui sunt, saliva, lachrymæ, cerumen aurium, mucus, lac, bilis, succus pancreaticus, urina, semen, lymphæ, quæ omnia simul atque separata sunt à sanguine ejiciuntur, vel propria conflunt in receptacula, donec sponte sua, aut voluntatis ad arbitrium foras eliminentur. Secretiones non inchoant fermenta, diversa non perficit cribrorum figura, non humor analogus, non Chymicorum lanas mentis fibræ sanguinis; sed istius solidorum perpetuè alteri partes sanguinis dividunt, divas separant arteriæ in conos deductæ, ejiciendis quæ separatæ sunt partibus innumera patent spiracula. Fermenta jam pridem explosa sunt nata repugnante naturâ commenta. Quod fecerint liquidum cum sit non solidum ad omnes habile formas, cujuscunque figure mentibus sese accommodat. Inutilis ergo non minus, quam impossibilis pororum diversitas. Humor analogus nihilo convenientior cum circuitu sanguinis quam fermenta. Has naturæ sententias respuit, quas error hominum excogitavit, fovere præjudicia, pertinacia retinuit; quas denique systematum inventores & fautores, dum sibi naturam, non se naturæ subirent student, ad mentem suam non ad veritatem effinxerunt, ut expedirent quo tandem artificio natura heterogeneum ab heterogeneo segregaret. Quid si homogeneum ab homogeneo? Non longe enim ambages: quæcumque pars sanguinis ad ductus excretorios poterit appellere, eam solam fecerint necesse est.

PARTES in sanguine insunt omnino due ut stabilitate, ita & colore dissimiles, rubra & alba. Hæc five intrâ vasa conclusa, five extrâ effusa sponte sua fluit, illa vi liquefit alienâ, sibi quæ relicta cõgitur in grumos quietis partus infelices: hæc denique tenuiores fibræ proximam corporis nutrimentum, illâ continentur grandiores jugi solidorum tritu in alibiles succos comminuende. Pars utraque communi vehiculo aquâ sic diluitur, ut in alterius ab alterâ divortio quidquid est tenuioris five fibræ, five succi, five salis aquam sequatur, proprioque lymphæ nomine gaudeat. Crescat ingentem in molem sanguis, quamque fovet animalem æconomiam perfundet necesse est, ni quantum in dies accedit novæ substantiæ, tantum providentia naturæ vel artis detrahat. Naturæ via secretio, Hinc corporis pars omnis non elaborandis magis præterlabentibus humoribus, quam ejiciendis ne redirent invigilat; quæque atterit vis, attrita applicat in partes, eadem superflua, quâ data porta, protrudit foras. Vigeat igitur ad secretionum integritatem fibrarum robur & elater, secernendis ne crasceat liquor, expeditusque sit exitus, & ut decet, patens. Fibrarum validæ oscillationes sanguinem in tenuissima vasa impellunt, cujus subtilissima pars & ab aliarum consortio facillimè dissociabilis nullo negotio exiles meatus pervadit, & ni quid exitum intercladat, extrâ circuitus sanguinis vias elabitur.

UNIVERSA solidorum compages circulus, in quo nihil est extremi, mediū nihil. Tibi tamen cor ea pars esto quæ principium eadem, eadem finis habebatur; unde sanguis per arteriâs scaturiat dives opum pabula cunctis laturis partibus, & quò per venas inops redeat novis instaurandis subsidii. Accipe jam solers naturæ ludentis artificium. Quas arterias vocant canales multifidi ore hiant in cor simplici, eoque satis amplo. Hæc vitale flumen libero primùm labitur alveo, nullis coercitum angustis, nullâ fractum mole: deinde verò descenditibus à trunco ramis amplioribus, atque ab his minoribus aliis, pullulat ab una quasi radice ingens furculorum luxuries, qui paulatim & legibus certis in exiles tenuantur tubulos, donec ad summæ tenuitatis modum diducti sint; tunc sui ubique similes miris convolvuntur modis. Nunc varios in amfractus & sinuosa volumina densantur, nunc tenues glomerantur in orbes, emittuntque hinc ductus excretorios, inde vasis lymphaticis præbent originem; deinde remeant ad cor confatis iterum in venas qui diducti fuerant arteriarum ramulis. Conicam esse vides arteriarum figuram; hanc quoque formam induit sanguis in has adductus angustias. Verùm non omnis pars illius æque cordis atque arteriarum verberibus regi docilis, non æquè fecilis, non ductilis æquè, sed pars rubra, fibræ crassiores, & quæcumque tenacius cohererent crebris alisis obicibus, perpetuis frænata retinaculis paulatim inhihent impetum; atque ubi neque jam in angustiores protradi vias, neque ultra possunt attenuari, propter nimiam partium coherentiam, debilemque prorsus iis in locis ac ferè nullam vim arteriarum; per patentiores ductus hinc & inde derivatos expeditorem cursum naçæ cõferuntur; dum alba, serosa, tenuiores succi, sales aquâ soluti, lymphæ denique ab aliarum partium nexibus lubrico sese lapsu extricant, & per arctissimum coni apicem serpit, Dædaleosque subit amfractus, & mille ambages emensa, mille attrita molibus subigitur ulterius, atque in varias formas elaboratur. Pars inde per vasa lymphatica in sanguinem revehitur, pars ductus ingreßa excretorios effluit, quod superest rectâ in venas continetur propter alveo.

STUPENDUM quàm simplici apparatu, quàm multiplices naturæ molitur effectus. Aspice quid distent corpora corporibus; quid liquida discrepent duris, frigida calidis; quanta saporum, quanta sit odorum diversitas; colorum & sonorum penes infinita varietas: has tamen discrepantias sola facit figura partium, moles, situs, motus & quies. Quorsum hæc si quæris? ut intelligas nihil à te effici, qui colores saporeque excretorum diversos in nos obijcis; horum enim effector tritus, qui, ut in arefactis contingit, secernendorum partium situm, & figuram, aliasque proprietates variè immutat. Hoc panificium, hoc ars probat culinaria, hoc evincunt pictores, hoc ipsi chymici: proterendi scilicet & subigendi modo diversi elaborantur saporis, varii concinnantur colores. Sapies itaque si à solâ triturâ, & meatuum capacitate diversâ non secretiones tantum, sed & earum discrimina repetas. At enim cur tenuia per patentiores ductus non effluunt, utriusque transpirationis materies per urinæ vias, per bilis urinæ, &c. effluunt sanè cum appellant, ferè aliâ tum formâ, alioque donantur nomine. Qui per renes sudor defleßit, urina & est & dicitur; quæ per jecur urina, bilis, &c. Hinc autâ transpiratione minuitur urina, &c. Ad eò pars sanguinis eadem, ad omnia corporis incernacula allabitur, forma verò à cribris accedit multiplex.

NON eadem bilis quæ secretorum à sanguine humorum aliorum conditio. Hi ab arterioso sanguine, à venoso illa, eoque puriori lymphæ parte spoliato separatur. Quem enim ad hepar sanguinem advehit porta reducem ab aliis visceribus crassus est & tardigradus admodum, lymphamque biliosam in ductus emittit segnem, inertem, limosam; quam ubi jecur accepit sibilis, ne præ lentore hæreat, usque premit moticibus, cogit ac confundit, perque tortuosos canales, innumeras vesiculas, capsulas, fibras contextas validissimis egregie comminuendam transiit, saporemque ipsi tritu inurit amarum, tritu flavam inducit colorem. Vides ut in aquarum vorticibus centrum spuma petat, & quæcumque pars indocilis moveri eò deprimitur, dum reliquæ eò recedunt longius, quò sunt ad motum expeditiores. Quidni lymphæ, extremas arteriarum convolutions præterlabens, iisdem in orbem circumagatur legibus, dissimileque partes educant circumferentiæ centrique ductus excretorii. Lympham fecerint solam incredulus negas, nec, nisi videris, adduci unquam poteris ut credas? Arma oculos, insere propius, & rem videbis ipsam.

Ergo secretionum omnium materies Lympha.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes Bessé, Medicus Domus Regiæ.

M. Joannes - Baptista Sylva.

M. Joannes Gelly.

M. Antonius de Jusieu, è Regiâ Scientiarum Academiâ & Botanices in Horto Regio. Parisiensis Professor.

M. Joannes - Baptista Martineng.

M. Claudius Burlet, Regis Hispaniarum Medicus Primarius.

M. Joannes - Baptista le Breton.

M. Joannes - Henricus Imbert, è Regiâ Scientiarum Academiâ.

M. Alexander - Petrus Matot, Chirurgiæ Professor.

Proponebat Parisiis FRANCISUS HALLAYS, Abrincinus, Baccal. Medicus, A. R. S. H. M D C C X I V.

Typis J. QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.